

A'dan Z'ye İnsan

– Fulya Codal · 06 Aralık 2011

...

Akıllı İnsan; Bu insanlar herkesin imrendiği ve sahip olduğu akıl sayesinde her zaman odak nokta olmayı başaran insanlardır. Doğruyu ve yanlışları zarif bir şekilde birbirinden ayırırlar. Bazıları bu yetilerini ahkam kesmekle karıştırsalar da, genel anlamda her zaman imrenilen, takdir edilen, köklerini toprağa sıkı sıkı geçirmiş bir ağaç gibidirler. Aklın herkeste olduğunu ama onu kullanmanın yetenek işi olduğunu düşündürürler insana.

Bağnaz İnsan; Kendi düşüncelerinden başka hiçbir düşünceyi kabul etmeyen, hayata hep dar pencerelerden bakan, eleştiriye ve yeni oluşumlara kapalı insanlardır. Cahil denilemeyecek ölçüde bilgi sahibi ama fanatiklik derecesinde alışkanlıklarına bağlılığından ötürü puslu gözlüklerle dünyayı izlemeye koyulmuş insanlardır. Onlarla düşünce alışverişine çıkanlar ne yazık ki zihinleri gereksiz karmaşayla ve ödünç veremediği fikirleriyle kendine geri dönen insanlardır.

Centilmen İnsan; Her durumda kibar ve anlayışlı olabilen insan türüdür. Hakkı olan konularda bile hakkını başkalarıyla bölüşmeye razı olan, aldığı görgüden ötürü saygısından ve tevazusundan ödün vermemeyi adeta hayat felsefesi haline getirmişlerdir. Her insanın karşılaşmak ve hoşgörüsünden nasiplenmek isteyeceği özelliklerinden dolayı aranan insanlardır.

Çaresiz İnsan; Umutsuzluğu bazen çaresizliğinin önüne geçen, durmadan yakınan ve olası tüm çarelere de kulak tıkayan insan türüdür. Bazıları için 'çaresizlik' kaçınılmaz bir haldeyken, bazıları 'çaresizliği' yaşam biçimine dönüştürmeyi başarmıştır. Eli kolu bağlanmış, olumsuz her olayda tüm dünyanın üzerine geldiğini ve kendilerini tüm evrenin gelmiş geçmiş en bahtsız insanı olarak gören bu insanlar, ruh halleri için söylenmiş ve söylenebilecek en manidar sözü hatırlatırlar akıllara; 'ÇareSizseniz, ÇareSizsiniz'

Depresif İnsan; Hayatın her alanında olumsuz düşünceleriyle ve yersiz öfkeleriyle iz bırakan insanlardır. Kötümserliğin yegane örneğidir onlar. Olur olmadık her şeye sinirlenir ve serseri mayın gibi çatacak yer ararlar. Sanki dünya yıkılmış da altında kalmışlar gibi; ümitsizdirler. Yaptığınız hiçbir şey onları mutlu etmez ve gülümsetmez. Ya onları olduğu gibi kabul edecek, ya da onların hayatınızda olmasından vazgeçeceksiniz. Zira negatif ruh yapıları bazen bulaşıcıdır. Önlem almadığınızda siz de pozitifliğinizi negatifliğe çevirmekte zorlanmazsınız.

Endişeli İnsan; Gereksiz yere her şeye tasalanan insan tipidir. Üzerlerinden bir türlü atamadıkları evhamları ve panik atak ruh halleri, beraberinde kuşkuculuğu da getirir. Bu insanlar bulutları fark ettiği an yağmur yağacak diye, yağmur yağsa güneş açmayacak diye endişeye kapılırlar. Her ne kadar olumsuz

bir tavırları olsa da, esasen değer verdikleri olgular içindir kaygıları. Ve söylenildiği üzere; 'varolanın varolmamaya karşı mücadelesi'nden kaynaklanan insani bir duygudur üzerlerine yapışmış bu yafta.

Fukara İnsan; Yoksul değil, yoksun insan türüdür. Bazıları sevgi, bazıları bilgi, bazıları hoşgörü, bazıları edep, bazıları huzur, bazıları mutluluk yoksunudur. İşin kötüsü ne yaparlarsa yapsınlar, yoksunluklarını bir türlü zenginleştiremezler. Bu mizaçlarıyla değil, içlerindeki oluşumdan kaynaklanan bir histir. Bazıları vardır ki yoksunlukları bir tarafa, bir de eksiklikleri ve eksikliklerine rağmen olmayacak fazlalıkları vardır. Sevgi fukaraları çoğu zaman nefret beslerler. Bilgi fukaraları bilgiçlik taslarlar. Gereksiz bir zıtlık ve iticilik taşıyan bu insanlar bencillikleriyle nam salmışlardır.

Garip İnsan; Kelime anlamıyla tuhaf olan bu insanlar, değişik zevk ve beğenileriyle kendilerini hemen belli ederler. Kimsenin sevmediği şeylere inanılmaz bir merak ve ilgi duyarlar. Kimseyi umursamadıkları gibi, yaptıklarını da kimsenin beğenisini veya gereksiz övgüsünü kazanmak adına yapmazlar. Bir de tam anlamıyla garip olanlar vardır ki, gerçekten acınası insanlardır. Onları korumak ve kollamak istersiniz. Kimseleri yoktur, sırtlarını yaslayabilecek ne bir dikili ağacı, ne de bir yakınları vardır. Onlar sevmeye aç insanlardır.

'Ğ' İnsan; Girdiği her ortamda sırttan, kendini ifade etmekte zorlanan insanlardır. Çünkü sivri yapılarına rağmen duruşunu bulamamış, ne istediğini bilmeyen ve duruma göre şekil alıp dublör görevini yüklenen kişilerdir. Kişilik arayışında olan bu insanlar çoğu zaman sıklılığın sınırlarını zorlar ve tahammülünüzü taşıyabilir. Genellikle dışlanarak yalnızlığa sürülenmeye maruz kalırlar.

Hadsiz İnsan; Fütursuzluğun en güzel örneğidir bu insanlar. Umursamaz tavırlarıyla sabrınızı zorlayarak üzerine vazife olsun yahut olmasın her konuda çekinmeden düşüncelerini dile getirirler. Çoğu zaman patavatsızca söylemlerde bulunur ve tepkilerin odak noktası olmayı başarırlar. Aslında istedikleri tam da budur. Hadsizliğin arkasına sığınarak ön planda olmak ve muhalafet bir duruş sergilemek adına yapamayacakları saygısızlık yok gibidir. Hiçbir ortamda istenmeyen ve çekilmez olan bu insanlar 'huyulu huyundan vazgeçmez' deyiminden yola çıkarak hiç gocunmadan hadsizliklerine devam eder ve tüm iyi niyetleri yakmaya sebep olurlar.

İlimli İnsan; Son derece sakin ve yapıcı insanlardır. Adeta iyilik meleşirler. Onlar için hoşgörü abidesi desek az gelir. Uzlaştırıcı ve bağdaştırıcı halleriyle insanları bir arada tutmak için ellerinden geleni yaparlar. İçinden çıkılamayan kavgalarda, tartışmalarda her daim aranan insanlardır. Pamuk şekeri gibidirler. Onlara başkasının asla kabul edemeyeceği bir şeyi söylerken bile çekinmez ve rahat davranırsınız. Ama her konuda fazlasının zarar olduğu gibi, gereğinden fazla ilimli ve hoşgörülü yaklaşımlar bazen sıkıcı gelebilir.

İlk/el İnsan; Kelime anlamıyla yabancı insanlar için kullanılan bu tabir aslında aynı zamanda kendi içinde ikiye ayrılır. Her konuya kendisini kaplumbağa gibi kapatıp kabuğuna çekilmeyi tercih eden insanlar ve

her şeyin ilk eli olan insanlar olmak üzere. Aşkın, alınan bir kitabın, kullanılmamış bir eşyanın ilk sahibi olan insanlar ve onları hunharca kullanan yabani ilkel insanlar. Her ikisi de ilkeliliğiyle mutlu ama başkalarını huzursuz edebilecek kadar da ulaşılmaz insanlardır. Tüketirken tükenen de denilebilir onlar için.

Janjanlı İnsan; En güvenilmez insan tipidir. Onun için yanardöner demek az gelir. Albenisiyle her işin üstesinden gelebileceğini sanan bu insanlar, istedikleri itibara elbette ki hiçbir zaman ulaşamazlar. Çabucak sönen balonlar gibidirler. En başında bıraktıkları o şen izlenim, bir zaman sonra pof diye dağılıverir. Sözlerine güven olmaz, verdikleri sözleri tutamazlar. Unutkan mıdır, yoksa işlerine öyle geldiği için mi böyle tutarsız davranırlar bilinmez.

Kaba insan; Hoyrat insanların genel tanımıdır. Kırıcı ve alaycı bir dobralıkları vardır. Patavatsızdırlar. El attıkları her şeyi yerle bir ederler. Lafın nereye gideceğini düşünmeden konuşurlar. Özür dilemesini bilmezler. İncelik kelimesi hayatları boyunca kullanmadıkları tek kelimedir. Zarafet yakınlarından bile geçmez. Sevimsiz ve çekilmez insanlardır. Onlar yıkım ustasıdır.

Latif İnsan; Hani 'her eve lazım' dedikleri türden insanlardır. Her zaman gülümsemeyi bilir ve bundan gocunmazlar. Ufacık bir tebessümün her kapıyı açabileceğinin idrakına çok önceden varmıştır onlar. Girdikleri ortama neşe saçarlar. Sanki herkesi mutlu etmek için gelmişlerdir dünyaya. Doğa, kuşlar, börtü böcekler, çiçekler, insanlar her şey onları mutlu eder. Bir şenlikten çıkmış gibi keyifli ve espiri yeteneğiyle her daim aranılan insanlardır.

Mücrim İnsan; Suçlu insan! Bazıları gerçekten suçludur. Bazıları vardır ki, suçsuz yere üzerine yapışmış bu damgaya katlanmaya maruz kalırlar. Suçları boyunu aşanlar vardır. Suçunu bildiği halde kabullenmeyenler vardır. Suçlarıyla dost olanlar vardır. Suçlarını besleyenler ve sıvazlayanlar vardır. Suçsuzluklarını ispatlamaya kalktıkça daha da suçlu duruma düşenler vardır. Haklı veya haksız girdiği her ortamda istenmeyen ve kabullenilmeyen insan olurlar. Düşünceleriyle alt üst olanlar ve düşünceleriyle düşündürülenlerin olduğu gibi. Nitekim suçludur onlar.

Narsist İnsan; Bencil insanlardır. Kendine aşık, kendine bağlı, kendine hayran insanların ortak dilidir. Aslında herkesin içinde bir nebze olsun barınan bir duygudur narsistlik. Lakin bazıları o kadar abartır ki, evrenin yalnızca kendisi için yaratıldığını ve dünyanın bir tek onun için döndüğünün yanılgısına kapılırlar. Kendisini öyle çok sever ki bu insanlar, bu yüzden kendisinden başka herkes çirkin, güvenilmez, gereksiz ve sıkıcı gelir. Bazılarının durumu öylesine vahimdir ki, bunu kişisel bozukluğa kadar taşırlar.

Otoriter İnsan; Her zaman, her yerde kendi ağırlığını ve kendi kurallarını koymak isteyen insanlardır. Oynadıkları oyunlarda sadece kendi kuralları hüküm sürsün isterler. Çoğu kimsenin tepkisini ve çekincesini üzerine çekerler. Bazen kuralları o kadar amacından sapar ki, diktatörlüğe varan bu liderlik özellikleri, ezilen insanlara çaresizlikten ve kapana kısılmışlıktan başka seçenek bırakmazlar.

Özgür İnsan; En kıskanılan insan türüdür. Dilediğini dilediğince yaşayan, çoğu zaman kaygı duymayan ve kendi kendisinin efendisi olan insanlardır. Ani bir kararla otobüse atlayıp bilmediği bir şehre ve tanımadığı insanlarla tanışmaya gidebilirler. Kurallar onlar için yalnızca geçilmek ve tabularsa yıkılmak için vardır. Engel tanımazlar. Çoğunlukla sınırları yoktur. Özgür olmak, bir kuşun gökyüzünde süzülmesi ne ise, onlara da aynı hissi uyandırır. Sıradışı olmak onlar için özgürlüğün diğer tanımıdır.

Paranoyak İnsan; Gereksiz yere durmadan telaşa kapılan türdür. Her şeyin altında bir şey arayan kendine güvensiz insanların kendilerini koruma iç güdüsünden kaynaklanan ve beyinlerinin sürekli imkansız senaryolar uydurduğu insanlardır. Karşısındaki insanın sıradan bir bakışının altından binlerce mana çıkarıp kendisine olmadık dertler edinirler. Adeta olumsuzluk abidesidirler. Her şeyden kuşku duyar ve her şeye korkuyla yaklaşırlar. Hayat onlar için gerçekten zordur. Tek istedikleri zahmetsizce mutlu olabilmektir.

Realist İnsan; Gerçekçi insanlardır. Onlar için içinde hayal barındıran her şey uzak ve anlamsızdır. Mantıklarının almadığı konularda asla duygularıyla hareket etmezler. Duygularının değil, düşüncelerinin efendileridir onlar. Akıl dışı davranmazlar. Konuşurken bile önce akıl süzgeçlerinden geçirmelidirler. Kadercı insanlara kıyasla hayatın gözle görünen kısmına odaklanırlar. Sanatlarında da aynı doğrultuda eserlerini icra ederler. Hayat felsefelerini ise şu söz doğrular; "Kukla oyunu realist bir yansıtma değil." - H. Taner.

Sadist İnsan; Başkalarına acı çektirmekten haz duyan insanlardır. Her zaman önce kendi çıkarını, kendi egolarını tatmin etmek için başka insanları kullanırlar. Karşısındaki insan acı çektikçe onlar müthiş bir doyum yaşarlar. Bazıları vardır ki, tuhaf bir çekim gücü barındırırlar. İnsanlar onlardan hem uzaklaşamaz, hem de yaklaştığında canları yanar. Güneş gibidir onlar. Mahrum kalırsan donarsın, ışığına fazla maruz kalırsan kör olursun. Sadist insanın kendisi de dahil, zarar vermediği insan yoktur.

Şaşkın İnsan; Akılı dumura uğramış insan türüdür. Düşünceleri oradan oraya savrulduğundan önüne gelen her şeye hayret etmekten başka şey bilmedikleri için hissizleşen insanlardır. Bir de aşırılıktan şaşkına dönmüş olanlar vardır ki, onların durumu içler acısıdır. Aşk şaşkınları bu türün en komik ve aynı zamanda acınılası türüdür. Arkanıza bile bakmadan hızla kaçmak istediğiniz bu insanlar, şaşkınlıklarından kurtulabildiklerinde inanılmaz sevimli şahsiyetlerdir.

Tantanacı İnsan; Sürekli gürültü çıkaran insanlardır. Memnunsuzdurlar. Ne yaparsanız muhalefet bir tutum sergilerler. Onları memnun etmek deveye hendek atlatmaktan zordur. Mutlu olmak onlar için uzak bir şeydir. Sesleri hep olması gerekenden yüksek çıkar. Bazen yalnızca laf olsun diye tatsızlık çıkarırlar. Girdikleri her ortamda adeta huzursuzluk çıkarmak için bulunurlar. Ve evet tabii istenmeyen ve itici bir türdür.

Uzak İnsan; Uzak insanlar üçe ayrılır. Özlemekten harap olduklarınız, yabancı bulduklarınız ve samimiyetsiz olanlar. Bazıları asla size hitap edemeyecek kadar uzaktır. Adeta bir no frost buzdolabı gibi buz gibidirler. Bazıları gerçekten uzaktır. Hep hasretlerini çekersiniz ama mesafelerin önüne geçemezsiniz. Bazıları da tüm çabalarınıza rağmen size uzak duran kibirli tiplerdir. Velhasıl uzak insanlar ne şekilde olursa olsun sizi üzmemekten başka bir işe yaramazlar. Ama yine de en çok sevilen insanlardır uzak insanlar, her ne kadar yaklaştığın an sihri kaybolursa da, uzak olduğu müddetçe en ulaşılmaz insanlardır onlar.

Ümitsiz İnsan; Ümitsiz insanlar yaşamla arasında olan bağı koparmış insanlardır. Umudunu yitiren bir insandan korkun! Kaybedecek bir şeyi yoktur bu insanların. Her olaya baştan kaybetmiş edasıyla bakarlar. Sabit fikirlidirler, sadece olumsuzluğa odaklanmışlardır. Tepkisizdirler. Beklentisiz oldukları için güvensizdirler. Özlemezler, istemezler, gelmezler, gitmezler hatta çoğu zaman konuşmaya bile gerek duymazlar. Hayattan alacağını almış, alamadığı anda ise her şeyden vazgeçmiş insanlardır onlar.

Vakur İnsan; Gururlu ve ne yaptığını bilen insan türüdür. Soylu bir duruşları vardır hayata karşı. Kolay kolay yıkılmayan özgüvenleri ve mütevazı tavırları olası tüm zorlukları göğüslemelerinde onları kalkan gibi korur. Fakat bir konuda öylesine zayıftırlar ki, vakur heybetleri bile bunu değiştiremez. Evet mevzu aşksa gururlarını hiçe sayıp zayıf yanlarını deşifre ederler. Onların en büyük zaafı aşktır.

Yalnız İnsan; 'Yalnız insan' yalnız-ca insan anlamına gelir. Duygusal açıdan en zengin insan çeşididir. Bazıları yalnızlığıyla dost olmayı öğrenmiştir. Ancak bir de mecburi yalnızlar vardır. Kendileri seçmemiştir yalnız olmayı, yalnız bırakılmışlardır. Mutsuz ve bunalıma müsaittirler. Ama yalnızlığı bir tercih olarak yaşayanlar da vardır. Kendi seçimleridir yalnız olmak. Aradıkları bir eşyayı hiç aramadan en son bıraktıkları yerde bulmak veya sabahları kahvaltı yapmak gibi bir takıntıları olmadığından bir fincan kahveyle yalnızlıklarının tadını çıkarırlar onlar. Ve tıpkı şiiirdeki gibi; 'merdiven olanları vardır, hiç bir yere ulaşmayan...'

Zayıf İnsan; Onlar 'dokunulmaması gereken' insanlardır. Hayata karşı tek bir savunma mekanizması geliştirememişlerdir. Gözyaşları en hakiki dostudur onların. Ve etrafta onları koruyup kollayacak kimseleri yoksa, vay hallerine. Onlar bebek gibidir, ama hiçbir zaman büyümeyen bebekler...

- Peki siz? Hangi tür insanlardansınız?

fulya/ekim2011